

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Pomorsko sodišče v Sansebu je zavrglo priziv glede angleškega parnika "Oakley", katerega so zasigli Japonci dne 18. januarja na potu v Vladivostok.

Iz Mandžurije se poroča, da Rusi utrjujejo svoje postojanke med Čangtunom in Kirinom. Čete generala Madridova so v zvezi s skrajnim japonskim levim krilom. Vsaki dan se vrše manjše praske med predstražami.

Poroča se tudi, da Rusi oborožujejo kazence na otoku Sahalinu. Obljubujejo jim svobodo in denar, ako se bodo pogumno borili proti Japoncem. S temi kazenci bi se število brambovcov na otoku Sahalinu pomnožilo na 3000.

Poroča se, da so Japonci ob obrežju Conchinchine zasigli 9 ruskih parnikov naloženih s premožgami.

Japonski pomorski urad je proglasil vodovje okoli Ribiških otokov za obrambni pas. Vsled tega bodo trpel pomorski pacifični promet.

Poročevalce "Dayly Telegrapha" poroča, da so Japonci našli 200 od 500 topov, katere so Rusi na begu po bitki pri Mukdeni ostavili.

Neka privatna vest se glasi, da Japonci v močnih kolonah napredujejo proti Kirinu.

Meščanski dnevnik dan za dnevom prorokuje bitko na morju. Seve so vse le kombinacije, ki se rode v glavah časnika, ki imajo o morju in pomorski bitki toliko pojma, kakor zajec o bobnanju. Ne ruski, ne japonski admiral ne bode tako prijazen, da bode kar naprej povedal, kje bode plul in kje bode zagrabil svojega nasprotnika. Vsa poročila so le ugibanja, brez realne podlage.

Rusko brodovje je sedaj v kitajskem vodovju in previdno pluje proti Vladivostoku. Japonske brzoplovne ladje pa opravljajo ogledniško službo. Kje je admiral Togo s svojim brodovjem nihče ne ve.

Rusija.

Tudi v okolici Odese so se kmetje uprli. Vlada je odposlala kozake, da jim s silo zopet vbijejo pokorščino v glavo.

Olehevskija policijskega načelnika v Odesi je neki revolucionar obstrelil. Napadalca so aretirali.

Brzojavke iz Tiflisa poročajo, da se kmečka vstaja čimdalje bolj širi. Vodje nagovarjajo kmete, naj porušijo vsa javna poslopja.

Iz Petrograda se poroča, da se boje začetka novih nemirov s prvim majem.

Bogatini ostavljajo mesto, z dežele pak prihajajo prošnje za vojaško pomoč. Policija, ki vidi v vsakem brezposelnem človeku nevarnega prekucuha je aretovala mnogo oseb.

Tudi iz provinc ob Vzhodnem morju se glase vesti, da se nekaj neprijetnega pripravlja za vlado s prvim majem. Po vseh mestih se razširjajo letaki revolucionarne vsebine, v katerih se priporoča ljudstvu, naj dne 1. maja prične z revolucijo.

Iz Duenaburga se poroča, da je policija po svojih kreaturah razdelila letake, v katerih se hujska proti židom.

Iz Karsa se poroča, da so zastavali vslužbenci transkavkaške železnice in razdejali železniško progo na razdalju 100 milj. Stavkajoči železničarji so porezali brzovjavne žice na postaji Elizabete v Tiflisu.

V Libavi stavkajo pristanišni delavci.

V Tambovu stavkajo dijaki duhovniškega seminarja. Ko so rektor in drugi duhovniki prigovarjali

dijakom, naj nadaljujejo s studijami, so jih dijaki zasmehovali, zapustili in porušili seminar. Končno so prišli vojaki na lice mesta. V praski z vojniki je bilo mnogo dijakov ranjenih.

Policijski načelnik v Moskvi je prepovedal vse shode.

Tiskovna komisija je priporočila vladi, naj odstrani cenzuro za risarje vseh listov in poročila o zborovanju zemstva.

V Varšavi so bili zopet trije delavci obsojeni na smrt, ker so v januarju ranili nekega policista.

V Lodzu sta dva delavca vstrelila nekega policaja. Enega napadalca so zaprli.

Avstrija.

Velikansko senzacijo je obudilo po vsi Avstriji, da se je tožba proti dunajskemu listu "Zeit" ustavila. Ta list je predbacival prejšnjemu ministerskemu predsedniku, pl. Koerberu, da je za denar prodajal plemske naslove, zaslužne in odlikovalne križce.

Ta žalosten konec obravnave, kateri so že naprej napovedovali slaven izid za pl. Koerbera, dokazuje, da ima Koerber umazane roke.

Ljudstvo ali njega zastopniki pa imajo pravico zahtevati, da se ta obravnava izvede do konca.

Res srečna dežela, ki imaš ministerske predsednike, ki barantajo z redovi in plemskimi naslovi, kakor mešetarji na sejmu s kravami ali prešiči.

Nemčija.

V Hamburgu zahtevajo pristanišni delavci zvišanje plače. Delodajalci — posestniki parnikov in ladij so odklonili posvetovanje s pooblaščenimi strokovnega društva pristanišnih delavcev. Najbrže bode prišlo do stavke, ako delodajalci ne odnehajo.

Tudi v Berlinu preti stavka natakarev. Natakari so postavili razne zahteve glede plače in delavnega časa. Ako delodajalci ne odnehajo, pride do splošne stavke.

Po petdnevni obravnavi pri porotnem sodišču v Essenu je bilo od 14. polskih premogarjev radi zadnje velike premogarske stavke obsojenih 10 od 2 do 10 let ječe. Pravosodje v kapitalistični družbi je povsod barbarsko proti delavcem!

Časniki v Nemčiji poročajo, da se nemškimi vojakom v Afriki nič boljše ne godi, kakor ruskim vojakom na Daljnem Vstoku, katere sleparijo "patriotični" vojaški dobavitelji.

Razna darila: denar, živila, obleke, vino itd., katera so poslali darežljivi ljudje vojakom v Afriko, so izginila v malhah uradnikov in družih grabežev. Neki vojak pravi v listu na svoje, da je najboljšje, ako se mu nič ne pošlje, ker zgine že vse po poti, predno dospje na svoj cilj. — Tatovi z zlatimi ovrtniki in zlatimi našivi na rokavih so povsod enaki. Tu ni razlike med Rusijo, Turčijo, Nemčijo ali katero drugo "kulturno" državo.

Švica.

Iz Curiha se poroča, da je prišlo do boja mej stavkajočimi zidarji in uniformiranimi biriči. Ker se vlada boji večjih izgredov je konsignirala vojaštvo v vojašnicah, da ob priliki udari na delavce. Situacija je baje tako kritična, da je bilo treba sklicati posebno sejo zveznega sveta.

Proti delavcem se povsod postopa jednako. V "svobodni" Švici kakor v Rusiji, kjer produktivni stanovni z oslovsko potrpežljivostjo prenašajo vsako vladno nasilstvo. Kakršne vlade je kdo vreden, tako tudi ima.

Španija.

V Madridu je v neki razložbi postavljen javno na ogled krona

za podobo Marije v katedrali v Sagrasi. Krona je vredna \$150.000 in je vsa posuta z briljanti in drugimi draguljami. Ekskraljica Kristina in druge lemuške dame so darovale potrebni denar.

Ali ni to narobe svet? Ljudstvo v Španiji strada in gladu vmira. Histerične ženske pa naslikanim malikom kupujejo dragulje. Pač žalostno, a resnično!

Francija.

V Limoges je prišlo radi stavke porcelanskih delavcev do velikih demonstracij. Konjica je napadla mirno manifestujoče delavce. Vsled tega je nastala splošna razburjenost napram vojaštvu in ameriški tvrdki Haviland, ki je odredila, da se vse delavce izpre. Umevno je, da so se delavci sili uprli s silo. Kdor seje veter, zanje vihar!

Tudi v Nantesu je prišlo do boja mej stavkajočimi delavci, policaji in orožniki. 12 orožnikov je ranjenih. Koliko je delavcev ranjenih, o tem poročilo trdovratno molči.

Zbornica je z ogorčeno večino sprejela predlogo vlade glede ločitve cerkve od države. Dotična predloga se glasi, da republika ne pripozna nobene vere in tudi nobeni ne daje denarne podpore.

Italija.

V Italiji so zastavkali železničarji. Vlake, katere vodijo garjevci, spremlja vojaštvo.

Ako bode vlada hotela z nasiljem končati stavko, tedaj so voditelji pripravljene odgovoriti s splošno stavko vseh delavskih strok.

Turčija.

Kasnejša poročila o klanju pri Klisuri se glasé, da so Grki poklali nad 100 Bolgarov, ne pa le 30, kakor se je prvotno poročalo. Grki so postrelili 30 Bolgarov na tistem mestu, kjer je bil lansko leto umorjen grški vodja Melas.

Morijske na Balkanu gredo od dne do dne bolj v cvetje.

Položaj v Arabiji je za Turke zelo neugoden. V bojih pri Sana-i je Riza paša zgubil vse topove. Turška vlada mu je poslala nove čete na pomoč, da ga reši popolnega poraza.

Ameriške vesti.

Delavcem sovražna rabsodba.

Zvezno višje sodišče je z ozirom na deseturni zakoniti delavnik v New Yorku zopet razsodilo v prid delodajalcem.

Edini sodnik Harlan se ni strinjal z rabsodbo sodišča — svojih kolegov.

Ali pekovski delavci bodo vzleteli rabsodbi pričeli boj na vsi črti proti pekovskim mojstrom. Rabsodba višjega sodišča ostane brez pomembna v tem boju. Z dnem prvega maja bode proklamirana stavka za vse pekarske, koder se dela več kot 10 ur. Stavka bode obsežala vsi državo, katere se bode vdeležilo 85.000 organiziranih pekov.

Socialistična zmaga.

Pri občinskih volitvah v Manitowoc, Wis., so zmagali socialisti z županom in tremi občinskimi zastopniki.

V Razinu, Wis., so dobili socialisti 1.700 glasov, republikanci pa 2000.

Ligori v protestantovski cerkvi.

Namen posvečuje sredstva ne velja le v katoliški, temveč v protestantovski cerkvi.

Neki protestantovski far se je glede daru Rockefellera izrazil naslednje, da bi opravičil protestantovsko cerkev, ki je pobasala \$100.000 v svojo malho: "Ako ni visoki svet odklonil 30 srebrnjakov, katere je Judež vrpel pred njega, temveč je ustanovil pokopališče za siromake,

tedaj smemo tudi mi sprejeti Rockefellerev dar, da ga obrnemo v dobro."

Ta primera z ene strani ni slaba. Rockefellera primerja z nadlopovom in izdajico Judežem, hinavsko, očizavljajočo misijonsko družbo pa z višjim svetom svetohlinskih farizejev. — Bravo! S te strani je pa treba pritrditi hlapcu Gospodovemu.

Veliki tatovi med sabo.

Boj med lastniki delnic zavarnovalne družbe "Equitable Life Assurance Co." v New Yorku razkriva dan za dnevom lopovščine upraviteljev te družbe. James Hazen Hyde, podpredsednik družbe je te dni vrnil \$135.000, katere si je po krivici prisvojil. Sedaj pa zahteva, da tudi drugi ravnatelji vrnejo svoj plen. Družba ima 10 ravnateljev in le ti so baje pobasali v svoje malhe \$20.000.000. — Živijo veletatovi, z malimi pa v ječo, je načelo današnje hinavske človeške družbe.

Slamnatii možički so solidarni!

Te dni je prišel v postavodajni zastop države Illinois znova izvoljen mladodemokratični poslanec Comerford, da bi bil zaprisežen. Od vseh strani so ga pozdravljali njegovi tovariši — s šaljivimi klici in nihče njegovih tovarišev ni hotel staviti predloga, da bi bil zaprisežen. Končno je Comerford vendar našel nekega prohibicionista, ki ga je spremlil k postavodajnemu govorniku. Ali ta je povedal, da ga ne more zapriseči, dokler postavodajni zastop ne potrdi njegovo izvolitev. Comerford je izvoljen kot zastopnik "svobodnega ljudstva" države Illinois, a on ne more izvrševati svojega mandata, kjer je svojim tovarišem v postavodajnem zastopu predbacival korupcijo. — Mešetarji se smejejo!

Tolar na potovanju.

John Aleksander Dowie, po domače prerok Elija št. 2, je zopet v Mexico City, odkoder se misli da Veliko noč povrniti v Eldorado vseh verskih sleparjev, v njegovo ljubljeno mesto Chicago, kjer se je nalezol tolarjev kakor listja in trave.

Na jugu baje se zmirom išče zemljišče, kjer misli ustanoviti novo mesto za svoje ovce. Priznati se mora Eliji št. 2., da izborno razume skuosti in izkoriščati verske blazneže. Mejem pa njegovi agenti iščejo večja ozemlja v državi Michigan.

Spekulacija na človeško neumnost svojih sodržavljanov v stoletju napredka in elektrike se je še vedno najboljše obnesla. To dokazuje Elija št. 2 in drugi verski sleparji, ki za prave ameriške tolarje prodajajo sedeže v nebesih, kakor da bi bili nalašč od boga proti proviziji najeti agenti ali mešetarji.

Nesramnost mesarskih trustjanov

Vprav sedaj, ko se vrši preiskava proti mesarskemu trustu, je trust prodajal meso za dva centa pri funtu. Prodajalci na drobno so pa pridjali temu zvišanju še dva centa, tako da je meso sedaj za 4 cente pri funtu dražje.

Najboljši dokaz, da se moderni roparski klativitezi v kapitalistični človeški družbi vidno norčujejo iz vseh zakonov v obrambo ljudstva.

Carnegievi nasvetil?

"Vez mej rojstvom in bogastvom je porušilo znanje, katero si je človek pridobil. Ali to ni zadnji korak. Vprašanje bodočnosti se bode glasilo: Kako naj služi človek v dobro svojih soljudi?"

Te besede je izgovoril Carnegie, ko je izročil v Northamptonu, Mass. takozvano Carnegievo hišo mestu. "Tu je pravo plemstvo," je zopet nadaljeval, "ki se ne more nikdar odvzeti." Tu naj ne odločuje, kar

človek zase stori, ampak kar zvrši za vse. Vprašalo se bode: Koliko je samega sebe žrtvoval? Koliko je dobrot drugim naklonil?"

Na to vprašanje, kar se tiče Carnegie-a je lahko odgovoriti. On ni nikdar samega sebe žrtvoval, ampak vedno druge. On je delavce nesramno izkoriščal in je sokrivec najžalostnejše delavske tragedije, krvolitja v Homesteadu.

Breznačajni ponižni hlapci, katerim imponirajo Carnegievi milijoni, naj ga nazivljejo dobrotnika človeštva. V očeh delavcev pa ostane izvanredno bogat zločinec, ki hoče z razišipanjem milijonov pokriti temno stran v zgodovini svojega življenja.

"Kunštini" profesor?

Walther A. Wakoff, profesor politične ekonomije je te dni v New Yorku predaval o inkorporaciji delavskih strokovnih društev. Povedal je, da je preoblečen v "trampa" potoval po Zdr. drž., da bi proučil življenje delavca. Na tem potovanju je prišel do prepričanja, da so delavske organizacije potrebne, ali treba jih je inkorporirati, "da se bodo zavedale svojih dolžnosti."

Ako je g. profesor potoval kot tramp" po Ameriki, potem naj se bavi s "trampovskim" vprašanjem. Ako hoče organiziranim delavcem dati nasvete, potem naj nekaj let živi kot delavec le o dohodkih svojega dela. In če bode tekom tega časa marljivo študiral delavske organizacije, potem naj zopet govori o inkorporiranju delavskih organizacij. Ako bode odkritosrčno povedal svojo miselnost, se bodo njegovi nasveti glasili povsem drugače.

Darežljivost milijonarjev?

En milijon tol. je daroval Andrew Carnegie za penzijski sklad metodistske cerkve s pripombo, naj cerkev družih 24 milijonov za isti namen nabere.

Mnogomilec iz Homsteada hoče prekositi petrolejskega cesarja Rockefellera, ki je ameriškim farm daroval le stotisoč tol. za misijonske namene. Radovedni smo, če bodo farji iz okrvavljenih rok sprejeli dar. Najbrže se bodo izjavili kakor v slučaju Rockefellera: namen posvečuje sredstva in hvaležno, zavijajoč svoje oči pobasali milijon v svoje malhe, ako bode Carnegie odjenjal, da ni cerkvi treba nabrati še 24 milijonov.

Prava dobrosrčnost Carnegie-a se pa zrcali v tem, da daruje za onemogle farje en milijon tol., ko je vendar svoje delavce infamno izkoriščal. Ali si misli Carnegie s tem darom kupiti prostorček v nebesih? Tako neumen pa Carnegie tudi ni. Ampak plačal je farje za njih trud, ki delavcem vedno priporočajo skromnost, ponižnost in zatajevanje samega sebe na tem svetu, za vse muke in trpljenje pa obljubujejo nebeško veselje.

Torej je Carnegie kot pristen ameriški kapitalist napravil le navaden dober "kšeft". Z enim milijonom je napravil boga za dolžnika vseh delavcev, katere je oskubil za njih večvrednost pri delu.

Delodajalci zakrivilii katastrofo.

V Birminghamu, Ala., so ogledni porotniki izrekli, da so posestniki premogokopov zakrivilii grozno katastrofo v Virginia rovu, pri kateri je 111 premogarjev izgubilo svoje življenje.

Radovedni smo, če bodo sedaj ti morilci tudi v resnici prišli na zatožno klopi in v ječo?? Najbrž bo ostalo le pri izreku oglednih porotnikov, kar je v Ameriki pri mnogomorilcih, če so slučajno kapitalisti, tudi običajno.

Listu v podporo.

Frank Klešnik.....\$0.25
Najdeno pri John Rebol.....\$0.10

Razmotrivanje proletarca.

Navadno skušajo ljudje drug drugega prepričati z dokazi v govoru in pisavi, da je potreba spremeniti današnje gnile in trhle razmere. Ako hočemo, da se ta razvoj ali prepoved izvrši mirno in srečno za ljudstvo, kakor tudi za nasprotnike prepore, spremenitve današnje družbe, potem mora biti dovoljeno vsakomu, da odprto in javno pove svoje misli, svoje nazore in načela, kajti logično in naravno je, da bode slednjič zmagala le resnica.

Ako hočemo zboljšati današnje žalostne družabne razmere, potem moramo z govorom in pisano besedo skušati, da prepričamo svoje bližnjike o svojih nazorih in načelih. To delovanje ne sme biti omejeno, pa tudi ne zaspano, megleno, pač pa se mora dan za dnevom nadaljevati z mladeniškim ognjem, ako hočemo doseči svoj cilj po najkrajši in najsigurnejši poti. Pri ti agitaciji se mora uporabiti vsako sredstvo: veđa, znanost in umetnost, da se da vsakteremu priložnost, da razmišlja o naših nazorih, načelih in o našem končnem cilju.

Tu lahko vsakdo deluje za splošno dobro. Kdor je prepričan, da so današnje družabne razmere korumpirane, gnile in trhle, da mora današnja družba poginiti v svojem lastnem moralnem blatu, da je za današnjo družbo prepoved neizogibno potreben, da bode postal agitator osvobodilne ideje, apostol socializma.

Mednarodni trusti so ideal kapitalistov. Sedanje le na eno državo omejene truste bodo nadomestili mednarodni svetovni trusti. Iz Barrowa, središča angleške industrije za jeklo se poroča, da so belgijski, francoski in angleški kapitalisti sklenili za dobo treh let medsebojno trustjansko pogodbo, ki imajo svoj kapital naložen v tvornicah za jeklo in železo. In domneva se, da se bodo temu trustu pridružili tudi ameriški tvorničarji vsaj za nekatera ozemlja. V tem oziru se vrše poganjanja glede izdelkov, toliko bolj pa še glede razdelitve ozemlja, trgov. Tozadevni načrt so izdelali evropejski kakor ameriški tvorničarji.

Kapitalisti si torej po bratovsko dele med seboj zemljo, ne da bi se pri tem ozirali, h kateremu bogu molijo ali kateri jezik govore. Oni kar določijo, kdo ima pravico kako ljudstvo oplentiti.

Proletarce, delavno ljudstvo se pa rabi le kot orodje za dosego njih roparskih ciljev. Delavno ljudstvo izdeluje stroje, skrbi, da ti stroji delajo in izdelujejo, samega sebe pa s temi stroji drži v sužnosti.

Ako se pa delavci združijo z delavci druge vere, druge narodnosti v obrambo svojih koristi, tedaj jim pa plačani hlapci kapitalistov v kuti in fraku takoj očitajo, da so brezverci in brezdomovinci, da se katolik ne more družiti s protestantom, Slovenec ne z Nemcem ali Angležem.

Seve to velja le za proletarce, delavce, da ne bi spoznali pravih vzrokov današnje bede, da bi jih kapitalisti tem ložje izžemali in skubili, da bi kapitalisti in njih hlapci tem ložje v kalnem ribarili.

Med zavednimi delavci taka sredstva ne vlečejo, pač pa se tam, kjer se delavci ne zavedajo svojega razreda, kjer delavci verjamejo, da je sam bog določil, da so siromaki in bogatini na svetu, dasiravno ni nikjer v svetem pismu zapisano, da je bog pri stvarjenju sveta kakemu človeku posebej odkazal kos zemlje kot njegovo lastnino, ali pa da je bog posebej ustvaril kapitaliste, posebej delavce.

Vseslovanska svobodoumna skupina v New Yorku obdržava svoje shode in zborovanja vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu na 46 Ave. A, v "Harmony Hall".

Ustestpina v društvo je brezplačna. Kdor želi kako pojasnilo glede društva, naj se obrne na Vinko Fock-a 504 E. 12 St. New York City

Kralj Matjaž

Zgodovinska povest.
XI.

Angela je vstala in počasi šla proti Erazmu. Zardela je koprneja po Erazmovih poljubih in burno so se dvigale in upadale njene prsi. Toda Erazem se je plaho umikal pred njo, kakor da se mu bliža greh, in roke je držal od sebe, kakor bi ji hotel braniti približanje.

Tedaj pa se je gospa Angela zasmejala. Hripavo je donel njen smeh in izrazil njeno jezo in njeno užaljenost. Obstala je sredi sobe, za trenutek, potem pa brez pozdrava odšla.

Erazem pa je padel pred podobo Križanega na kolena in z gorečim kesom tožil Bogu samega sebe in iskal tolažbe v molitvi. Njegove ustne pa so šepetale besede psalmista: "Ko sem zamolčaval svoj greh, starale so se kosti moje od stoka mojega ves dan, ker podnevi in ponoči bila je težka nad mano roka Tvoja in životni sok se mi je izpremenil v poletno sušo. Zato sem svoj greh Tebi razodel, in krivice svoje nisem pokrival; dejal sem: Izpovem se svojih pregreh Gospodu. In ti si odpustil hudobijo mojega greha.

Molitev mu je končno dala notranji mir. A zaspati vendar ni mogel. Zunaj se je začelo že daniti. Erazem je ogrnil plašč in je šel iz hiše, v kateri je bilo še vse tiho in mirno. Vleklo ga je v naravo, da bi stvarniku gledal iz obličja v obličje. Sneg je pokrival polja in ležal na gozdih in na strehah. Okrog bivališče so že poskakovali vrani in vrabei, iskaje hrane, in tuintam so se tudi pred revnimi hišami prikazali posamezni ljudje in začeli z vsakdanjimi opravili. Vse se je prebujalo iz spanja in Erazmu je bilo pri srcu, kakor da se prebujata tudi on iz dolgega spanja, med katerim je zgrešil pravo pot. Motril je nad vse borne kočje, v katerih so živeli borni, izmučeni in izstradani ljudje, in kakor ironija se mu je zdel cerkveni nauk: blagor ubogemu na duhu. Ubogi na imetju naj bodo še ubogi na duhu! Vsa njegova plemenita čustva so se uprla temu nauku.

— Blagor bogatim na duhu, ker ti lahko obogatujejo reveže, je rekel Erazem sam sebi. Obsla ga je zavest, da je njegova človeška dolžnost, bogatiti reveže vsaj na duhu, ko jim že ne na imetju ne more pomagati, in prevzel ga je prepričanje, da bo vzlic storjenemu grehu lahko vsakomur odkrito v oči pogledal, če bo izpolnil to svojo dolžnost.

XII.

Samostan v Bistri je imel novega gospodarja. Zlasti križec, ki ga je toliko let nosil umrli pripor Ahacij, je sedaj dičil široke prsi patra Celestina, ali sedaj ni bil nov pripor nič prav vesel svojega dostojanstva, po katerem je toliko let hrepenel in obhajale so ga temne slutnje, da utegne biti kmalu konec njegovih slavi in njegovi moči.

Pri volitvi je namreč med menihi nastal razpor. Nekateri izmed starejših menihov so bili očitno nastopili proti Celestinu, ker se niso strinjali z načinom njegovega vladanja in s sredstvi, katera je rabil, da je krotil zatirano kmetstvo ljudstvo. Ciganski napad na samostan je bil napravil na menihe globok vtis. Nekateri so začeli spoznavati veliko nevarnost, ki preti samostanu, če ne začno z ljudmi drugače delati, drugi so se bili navzeli reformacijskega duha in so iz tega vzroka nasprotovali Celestinu. Sicer je pater Celestin vzlic temu zmagal in je postal pripor, toda koj prve dni po njegovi instalaciji so štirje menihi skrivaj zapustili samostan in sporočili, da se več ne vrnejo; iz vsega vedenja nekaterih drugih menihov pa je pripor Celestin spoznal, da ima tudi med tistimi, ki so ostali v samostanu, odločne nasprotnike. Odmehati pa zaradi tega ni mislil. Volja njegova je bila železna in neupogljiva in kar je sklenil, to je izvršil do zadnjih konsekvenc, pa

če bi to moral plačati s svojo glavo. In tako je teklo življenje v samostanu prav tako, kakor prej, ko je še živel pripor Ahacij.

Pripor Celestin je imel samo enega prijatelja, kateremu je res zaupal. To je bil Simon Kozina, ki ga je Celestin smatral za svojo glavno oporo, ker mu je vestno poročal o vsem, kar se je godilo na Vrhniki in daleč okoli po vaseh in gradovih in ker je izvohunil tudi stvari, ki jih sicer niti pri spovedi ni bilo izvedeti. Prav posebno važnost je polagal na natančno poročila o početju Antona Magajne, katerega je smatral za najnevarnejšega nasprotnika samostana in naravno je, da ga je tudi zanimalo Magajnovno razmerje z gospo Regino, ki je imela na vse ženstvo velik vpliv ter je mnogo storila, da je celo ženstvo nehalo hoditi k spovedi, k maši in k obhajilu ter se navzemalo reformacijskih nauk.

— Bojim se, da nastane iz Magajnovnega razmerja z gospo Regino še krvava tragedija, je večkrat menil pripor Celestin. Če spozna Završan, da se mu je žena izneverila—kdo ve kaj stori.

— E, kaj, je rekel Simon Kozina, navadno je pa le, da mož ženi odpusti. Poglejte, hrabri Menelaj je deset let čez trojansko zidovje Heleni grozil, da jo ubije, naposled ji je pa le vse odpustil. To je že tako usoda zakonskih mož in pravična usoda, da se jim ljubavni triumfi mladostnih let plačujejo v zakonu z rožički.

Pripor Celestin in njegov prijatelj Simon Kozina pa sta bila v zmoti. Magajna in gospa Regina sta se le malokdaj videla in samo vspricho drugih ljudi govorila. Nikdar nista niti z besedico omenila ali izdala svojih čustev.

Tretji binkoštni dan je bilo pri cerkvi sv. Lenarta na Vrhniki proščenje in zbrala se je sedaj ogromna množica ljudstva iz cele obsežne župnije in tudi iz okolice, ne toliko zaradi cerkvenih opravil, nego ker je bil s shodom združen semenj in različna razveseljevanja. Tudi gospa Regina je imela goste. Prišli so sodniki iz Polhovega gradca, Erazem in tudi Angela in sodnik Završan je sam rekel svoji ženi, naj povabi ta dan tudi Antona Magajno.

Pred cerkvijo je bilo postavljenih vse polno štantov. Prodajalo se je vse mogoče blago, pa tudi svetinje in škapulirji, rožni vencji in odpustki. Suh kapucin je imel svoj peseben štant in je prodajal papeževe blagoslove in odpuščanje grehov. S tankim, cvilečim glasom je vabil ljudi k sebi in jim z veliko zgovornostjo ponujal svoje "blago". Kmetskega ljudstva se je kar trlo okrog njega.

Ljudje kristjanski, je vpil suhi kapucin, sem pojdite, sem! Ne skrbite samo za svoje požrešne želode, skrbite za svoje neumrljive duše. Vaše duše ne bodo deležne večnega izveličanja, ker so vse črne grehov. Več grehov ima vsak izmed vas, kakor je kapelj v morju. Tu imate priložnost, da svoje duše operete in očistite, da bodo po Vaši smrti kar naravnost zletele v nebesa. Kupite, ljudje krščanski, blagoslov svetega očeta, ki obvaruje Vas in Vašo živino in Vaše njive vseh nezdod! Kupite odpustkov, da obvarujete svoje duše večnega pogubljenja!

Velika gruča ljudstva je stala okrog kapucina in ga poslušala. Nekateri so se pač smejali, drugim pa se je čitalo na obrazih, da verjameja vsako besedo, dočim so tretji segali v žep in odštevali kapucinu krvavo prisluzene svotice ter dobivali za svoj denar popisane kose pergamenta.

Završanova družba je nekaj časa nevoljno opazovala ta prizor, potem pa odšla v cerkev poslušat ljubljanskega kanonika, ki je imel ta dan propoved.

Tudi cerkev je bila nabito polna a navzočni so bili sami kmetjski ljudje iz hribov in iz oddaljenih vasi, in med njimi mnogo več žensk nego moških. Vrhnških tržanov ni bilo skoro nič v cerkvi in to je župnika jezilo, da je bil ves zelen jeze, kajti tržani so pri darovanju vedno polagali srebrnike, časih pa tudi kak cekin na krožnik, med tem ko je bilo ta dan pričakovati samo bakre-

nega drobiža. To je pa župnika peklo, kajti ljubil je denar nad vse in taksiral vernost svojih ovčic vedno le po višočini njihovih daril.

Ko je vstopila Završanova družba, je tolsti ljubljanski kanonik na prižnici ravno popisoval peklenske strahote. Slikal je te muke in strahote tako, da je stare žene kar spreletaval mrz in so se boječe prekrizevale. Kanonik je natančno obrazložil, kako hudiči pogubljene duše peko in cvro, s kakimi instrumenti jih trpinčijo in kako njihove bolečine povečujejo. Potem pa je začel popisovati nebeske radosti, katerih so delžni izveličani kristjane.

— Kaj ne, ljubi kristjani, pečeni janček s sladko repico Vam diši? Tudi šarkelj, masten in rahlo pečen, je znamenita jed. Ali kaj je vse to proti užitkom, ki čakajo verne kristjane v nebeskem kraljestvu. Vi pa se branite nebeske sreče in zaničujete duhovnike, ki vam branijo v pekel in vas spravljajo v nebesa. Oh, človek je pač nagnjen k slabemu! Kakor sili brencelj konju pod rep, tako silite vi grešni ljudje v pekel; mi duhovniki pa stojimo pred peklom in migamo in Vas podimo na pot, ki vodi k zveličanju. A kako nam Vi to plačujete? Z grdo nevhvaležnostjo. Vsakega vinarja Vam je žal, ki ga morate dati za čast božjo. Obsel Vas je napuh, da na besede duhovnika že nič več ne daste. Ali ne veste, da govori iz duhovnika sv. Duh.

Erazem se je nejevoljno obrnil in rekel glasno:

— Idimo! Tega človeka ni poslušati. Jaz le ne pojmi, kako more biti kdo tako neumen in verjeti, da sv. Duh govori iz take nečedne posode, kakor je ta tolsti kanonik.

Kanonik je v cerkvi še dolgo razgrajal, ali vzlic temu je bil župnik z denarnim uspehom njegove propovedi jako nezadovoljen, kajti "ofer" se je kaj slabo obnesel.

Po maši je bilo pred cerkvijo še dosti živahnejše kot poprej. Suh kapucin je bil na svoj štant obsel velike s kričečimi bojami poslikane podobe. Na eni strani je visela podoba, na kateri se je videlo, kako grozovito hudiči grešnike po peklenskem ognju premetavajo, na drugi strani je visela ravno tako strahotna podoba, predstavljajoča Kristusovo trpljenje in smrt. Kapucin pa je kričal na vso moč in vabil ljudi k sebi.

— Kaj ste obsedeni, da nič ne mislite, kako bo po smrti. Še en čas bodete hodili po tej zemlji, potem pa pride smrtna ura. Namesto da bi mislili na nebesa, pa mislite na gostilne.

Pred štantom se je prikazalo jedro kmetstvo dekle. Kapucin jo je popadel za krilo.

— Ti si nečistnica, je zakričal nad prestrašenim dekletom. Nič ni treba tajiti! Mene ne premotiš! Kupi si odpustke, drugače si pogubljena. Samo osem grošev velja.

Dekle se je kapucinu iztrgalo iz rok in zbežalo. Kapucin se je obrnil na drugo stran in pograbil mladega fanta.

— Ti, fant, od kod pa si? ga je vprašal.

— Iz Bevk.
— Oh, iz Bevk! Oh, kako se ti meni smiliš! Oh, koliko boš ti trpel v peklu! Ali naj ti povem zakaj.

Fant je bil tako presenečen, da ni mogel ničesar odgovoriti, kapucin pa se je nagnil k fantu in mu zašepetal na uho:

— Ti si ubijalec in prešestnik. Oh, jaz te dobro poznam. Pogubljen boš, če si ne kupiš odpustka. Samo dvanajst grošev velja. Ceneje ne more tak grd grešnik, kakor si ti, priti v nebesa.

Fant je malo pomisljal, šel dvakrat, trikrat okrog štanta, potem pa odšel zahtevane groše.

Tako je šla kupčija dalje in kapucina skrinjica se je hitro polnila. Ko je kapucin zagledal Završana in njegovo družbo, se je obrnil k nji in smeje se, je začel po nerniški vabiti, naj kaj kupi.

— Tudi za take, ki niso več prave vere, imam lepe reči v zalogi, je rekel kapucin. Le pristopite! Jaz že vem, kaj ima gospoda rada!

Vzel je s štanta dve poli in jih ponudil Završanu. Na eni je bil naslikan gorostasen kanonik, spodaj pa so bili tiskani Luthrovi verzi:

Canonici, der Bichof Knecht,
Auch aus des Lucifers geschlecht;
Ein weissen Chorrock trugens an,
Auch Pelzkappen sie mussten han,
Ihr Horas beten sie allzeit,
Das Herze war davon gar weit;
Nur schleimten, lebten in den Saus
Ich hoff, es sei nun mit ihm aus.

Na drugi poli pa so bile okrog velike cerkve naslikane vsakovrstne živali. Pod sliko je bila tiskana znana Fischartova zabavljica:

Die Heuchler stellen sich wie Schaf
Und lauern wie ein Fuchs im Schlaf.
Die Sau zeigt an die Epikurer,
Die Pfirndsäu, Mastschwein, Bauchknecht,
Hurer,
Wie gemeinlich ist der Pfaffenherd,

Der dieses Heiligthum sich nährt.
Der Bock deut die hohe Geistlichkeit
Mit der stinkenden Fleischlichkeit.

Take liste so v onih časih razširjevali katoličani proti evangelistom in evangeliki proti katoličanom. Podjetni kapucin pa je oboje rodajal.

Končno je kapucin z veliko slovesnostjo vzel iz svoje skrinje malo škatljico.

— Ljudje kristjanski, je rekel z največjo resnobo, tukaj imam nekaj, česar ni dobiti za noben denar, kar pa pomaga proti kugi, toči, proti vsem boleznim in nesrečam. Glejte ljudje, tu je nekaj tistega sena, na katerem je počival naš Zveličar in Gospod Jezus Kristus v Nazaretu.

Kapucin je odprl škatljico, v kateri je bilo nekoliko navadnega sena in ga pokazal ljudem.

— To je relikvija, ki je ne dam iz rok, ki je ni dobiti za noben denar na svetu. Naš samostan varuje to relikvijo kot največjo svetinjo. Ali tistim, ki so preskrbeli za svoje duše s tem, da so kupili škapulirjev in odpustkov, tistim dovolim, da poduhajo to seno. Že to Vam bo pomagalo proti vsem boleznim.

Ljudje so kar instinktivno stegnili vratove in duhali seno, ki jim ga je kapucin držal pod nosove.

V tem trenutku pa je v Erazmu zavrela kri. Planil je med ljudi, udaril kapucina po roki, da je škatljica odletela na stran in se je seno raztreslo, potem pa je prebrnil kapucinu štant in trgjal ter teptal odpustke in škapulirje in papeževe blagoslove, med tem ko so se ljudje strahoma odmaknili od njega, kakor da je blazen ali obseden.

(Dalje prihodajlj.)

Vstajenje.

Golgota — zemlja prostrana —!
Dovolj je tekla kri v potokih!
V spono bitja zakovana
dovolj trpela v mukah so že stokih!
Umirajočih stok, pod blicem tirana,
čul dovolj iz ječ se je globokih!
Ječe ne bo več; ne bo blica in tepenja,
kajti napočil dan je odrešenja!

So tisočletja že odplula,
ko človeštvo imelo je odrešenika.
Pa rabljev tolpa ga je obsula,
pljana, od zverinskega krika
divjih mas, je tolpa rjula:
"Na Golgoto! Ne maramo še rešenika!
Na morišču, na grobu so plesali,
misleč, da na veke so ga pokopali.

Ni ga več —! vplil so krvoloki
in častilec njega, množici nešteti,
sekali so rane, da krvi tekli so potoki.
Ječe, robstvo, bič in grmade goreti
zrli s smehom so pošastnim laži —
preroki.

kralji — rablji, zrl farjev trop je šletl.
V satanskih mukah človeštvo je trpelo,
po odrešeniku je hrepenelo.

In čuj! Prišel dan je odrešenja!
Od roda se razlega glas do roda:
"Slavite dan našega vstajenja!"
Razlivil svojo moč od izhoda do
zahoda,
strvši rablje, strvši znake trpljenja,
vstal je v jasnem jutru odrešenik —
svoboda!

Krasen dan — bodočnost, nam bo
življenje,
kajti svoboda svoje zdaj slavi vstajenje!

J. M.

Slovensko — angleski — rečnik
je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljatve po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N.Y.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50.
Temu je pridjati še 10 centov za
poštnino.

M. V. Konda, 683 Loomis Str.
CHICAGO, ILL.

Manifest in poziv na shod.

Družabni odnosi in njih sloji razkrivajo danes delavske in obrtne razmere.

Neovrgljivo dejstvo današnjega obrtnega razvoja je nadomestitev strojev za človeško spretnost, in množenje kapitalistične sile z osredotočenjem posestva — orodja, s katerim se prideluje in deli bogastvo.

Zaradi tega dejstva, propada strokovno obrtništvo mej delavci in tekmovanje mej kapitalisti enako.

Slojevna delitev se utrjuje bolj in bolj, in slojevna nasprotnost se pojstruje. Obrtniška stroka se je pogreznila v splošno sužnost navadnih delavcev-stroja, kateremu strežejo.

Novi stroji nadomeščajo staro brklarijo, in fundamentalno spodrivajo obrtno stroko ter provzročujejo čimdalje večjo armado brezposelnih.

Ker se na ta način človeška spretnost izpodriva z mehaničnim napredkom, se kapitalisti lahko poslužujejo delavcev le tako dolgo, dokler je mozeg teh še mlad in poln, ter najverjetnejši za delo. Ko pa je moč delavca izčrpana vsled starosti in čutijo kapitalisti vsled onemoglosti tega manjši dobiček, se ga vrže na cesto, da lakote umira med stariimi zavrzanimi stroji.

S tem je vstvarjena meja starosti, s katero so kapitalisti določili nesposobnost delavca za delo.

Delavec, ki ne poseduje zemlje in orodja, je vzlic svoji strokovni obrtni spretnosti mezdni suženj. Tukaj vidi svojo obrambno moč raztrgano po moči delavske nesloge, kar je posledica uspešnega razvoja za industrijo.

Piače delavstva se vedno nižajo, delavne ure pa daljšajo, medtem ko cene raznih monopolov za živež narasčajo.

Človek se preseljuje iz kraja v kraj, po zahtevah špekulantov, tako, da nima nobenega doma več.

V takem polazaru je delavec prisiljen vzeti to, kar mu prevzetni delodajalec ponudi.

Pri taki priliki se mora podvreči telesni in intelektualni preiskavi, katera je občutnejša od sužnjav starega veka na sejmih. Delavci se več ne klasificirajo, dele po različnosti obrtniške sposobnosti, kajti delodajalec jih zbere tako, kakor jih ravno potrebuje za postrežbo strojem.

Ta preračunjena delitev ne zastopa nobene spretnosti ali koristi mej delavci, ampak je le namišljeno od delodajalcev, da potem delavec eden družga ščuva in nasiljuje k večjemu naporu v delavnici, da se tako zatre vsa samozavest in obramba zoper tiranijo kapitalizma, da ostane na tak način prepričan le med bratrosotrpini.

Med tem, ko pospešujejo tako sistematično neslogo med delavci, se kapitalisti jako oprezno uravnavaajo, ter pripravljajo za vsak slučaj na boj proti delavcem.

Z zavezo delodajalcev skušajo zatreti z brutalno silo sodnijskih razglasov in vojaško močjo vse nagibe za obrambo.

Kadar se jim pa zde druga navodila plodnosnejša, takrat skrijejo njih handzarje pod plašč zlobne "Civic Federation", katera prevaruje in zapeljuje one, ki jih goni in izrablja. Toda oba sredstva se jim posrečita le tedaj, ako so delavni sloji slepi in nesložni.

Vojna četa delodajalcev in njih navedeni boji proti delavcem se vrše vedno v smislu solidarnosti mehaničnega in industrijskega (obrnjiškega) osrčja, med tem ko se delavci še vedno bojujejo za stare pravde po organizacijskem statutu, na podlagi strokovne delitve.

Boji v zadnjem času nam dokazujejo to ulogo jasno. Tkalski delavci v Lowell, Philadelphia in Fall River; mesarji v Chicagi, mašinisti na Santa Fé — nepodpirani po svojih sotrpinskih pod pritiskom ravnostih gospodarjev, do skrajnosti bojujočih rudarjev v Coloradi, ovirani s pomanjkanjem v enakosti in solidarnosti v obrtnem boju; vse to kaže slabost in onemoglost delavcev v dosežanjih organizacijah in bojih. Ta zavrnjen in korumpiran sistem

nam nudi le večni boj in napor; in le mali priboljšek v mezdni sužnosti. Ta sistem je slep do sposobnosti, izvojevati si in ustanoviti novo industrijsko demokracijo, v kateri ne bode več mezdna sužnost, v kateri bodo delavci gospodarji orodja, s katerim bodo delali, in sami tudi vzivali pridelke svojega truda. Nesložnost, t. j. razdeljena moč strok, stroka od stroke, ovira finančno in obrtno solidarnost, ter provzročuje nesposobnost.

Razbije v male košce čete delavcev in tako onemoglo prisili, da se vdajo. Unijonisti "skebajo" proti unionistom, delavec sovraži delavca in tako padejo brez pomoči in sloge v roke kapitalistov.

Obrtniška ljubosumnost napeljuje k otvorenju strokovnega monopola. Visoka vstopnina v strokovne unije vzgaja v ljudeh čustvo, da postajajo garjevci proti svoji lastni volji.

(Pride še.)

Zanimivosti v "Nov. Domovini".

Trda katoliška clevelandsko "Domovina", koje uredniki so suhi duhoborci, se kaj radi popečajo semtertje z raznimi *bajeslovnimi* (žal, da čitatelji "Nove Dom." tega *bajeslovja* nerazumejo) čudeži, kojih "zgodovino" privlečejo izza prastarih dob, dobrovedoč, da jim ljudje revni na duhu raje vrjamejo, kot bi šli v isto staro dobo — nazaj prepričati se o istini teh "pozitivnih" čudežev.

Tako pripoveduje ta katoliška vedeževalka v eni svojih številčk pod "zanimivostjo", "da je pred 600 leti šel k maši nek tirolski plemenitaš, ki pa je zajedno hotel prejeti zakrament sv. telesa a navadna hostja se je temu plemenitašu baje zdelo premajhna, zato je zahteval od duhovnika hostjo, ki jo navadno mašnik pri maši zavzije. Duhovnik mu je baje to privolil in mu tisto hostjo položil v usta, a hostje moč ni mogel zavžiti. Zato je plemenitaš poskušal — a iz hostje je neki prišla kri, (se je gotovo v jezik ugriznil. Opomba učenca.) pa tla so se baje udrila pod njim." vedo povedati suhi duhoborci — "še danes se baje nahaja "tam" tista votlina."

Tista sv. hostija je baje še danes v tisti tirolski cerkvi. Po stenah tiste cerkve pa je zopet baje napisano v vseh jezikih, — tudi v slovenskem — da se je tam "čudež" zgodil. — No, nad tem, da bi ravno naši Kranjski farji in njih petolizniki nedelali s svojim jezikom reklame za čudeže, pa makari bi se cimili isti v slonovem trebuhu, pač nedvomimo, kajti predobro nam je znano, kakih sredstev se ti božji namestniki poslužujejo, kadar se gre za denar. Da so pa bili taki bajeslovnji čudeži vedno novi izviri za izmozgavanje revnih na duhu, nam pač ni potreba še posebej povdarjati.

Če bi se v resnici imeli goditi čudeži, kot so se baje takrat, ko se je isti plemenitaš udril na Tirolskem, potem bi mi danes, ako bi se udrlo nekaj Kranjskih farjev po Ameriki in doma na Kranjskem neimenovali noben čudež, ampak zasluženo in pravično kazen za poneumnevanje ljudstva!

Nič bi nas bolj ne veselilo, kakor kadar bi slišali, da so farju, ki je stegal roke po krvavem centu odleteli prsti na "krtici".

Da, v istini, žal, da se negode čudeži!

P—ž.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo "Bratstvo" št. 4, S N P J v Glencoe, O. dne 24. aprila na velikonočni pondeljek t. l. v novih prostorih brata Karola Dernača.

Na veselici svira godba broječa 6 mož. Vstopnina stane za možke \$1.50, seve je vsakdo z vstopnino plačal tudi pijačo.

Delavci na Neef in okolici, ki se mučite kakor sužnji v ameriških peklih, posetite veselico do zadnjega moža. Tudi delavec je človek in ima pravico do uživanja veselja, zakaj bi torej vsaj v enkrat v letu za nekaj trenutkov na pozabil na vsakdanjo tlako in prebil nekaj veselih uric v družbi svojih sotrpinov — delavcev.

Odbor.

Prodajam vozne

listke (šifkarto) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Posiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozedevena vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popraviljenje god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

.....BEZGAVKE.....

Čista kri je najboljša dedščina.

Oni mladenič ali mladenka sta v resnici bogata, ki prejmeta od svojih roditeljev dober telesni sestav in čvrsto zdravje.

Bezgovke ali škrofeljni so podedovana krvna bolezen. Pokažejo se s tem, da se vratne žleze zvečajo in vgnoje tako, da nastanejo iz njih tekoče

rane. Oči so vnete in rdeče ter trepalnice napolnjene z materijo. Kadar se zanemarijo ali pa nevedno zdravijo z vnanjimi zdravili, tedaj povzročijo bezgovke bolezni v kosteh in store dostikrat bolnika hromelega za celo življenje.

Severov Kričistilec

je najboljši lek v takih slučajih in ga pričnite dajati bolniku takoj ter rabiti redno nekaj mesecev. Sčistil bo kri in vsi znaki bolezni bodo izginili.

Izpahline so izginile.

Čislani gospod:— Prepričan sem, da so Vaša zdravila najboljša. Naročil sem od Vas tri steklenice Vašega kričistilca in izpahline na cellem životu so izginile.

S spoštovanjem Vaš

A. Vančak, Fayette City, Pa.

Cena steklenice \$1.00.

SEVEROVA ZDRAVILA SO NAPRODAJ V VSEH LEKARNAH.—ZDRAVNIŠKI NASVETI ZASTONJ.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

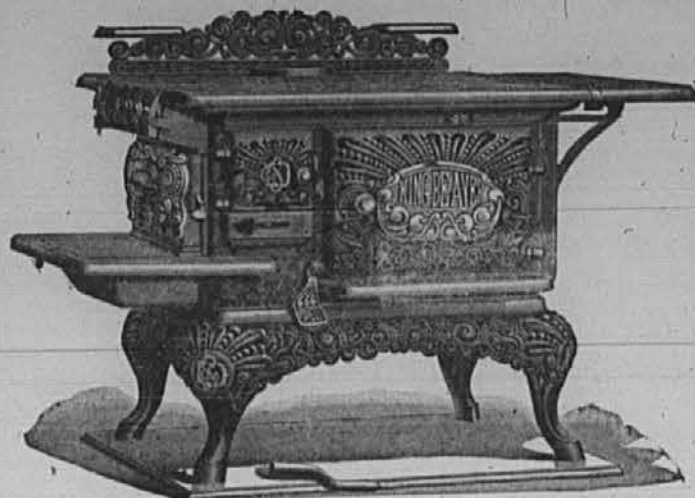
Se nekaj koledarjev ima upravištvo

"GLAS SVOBODE"

naprodaj. Cena koledarju je 25c.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Ličen in trpežen štedilnik, katerega predočuje slika, lako kupite za \$ 16. Kurite lahko z mehkim ali trdim premogom. Prihranite si tudi denar, ako kupite svetilnice, preproge in drugo pohištvo pri nas.

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. Oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231) JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

Vnetje grla pride v

jedni uri! Bližskoma in na strašen način oropa materijalnega miljenčka. Bodite pripravljeni na vnetje grla s steklenico

Severovega balzama za pljuča,

in ničesar se vam ni treba bati. V njem boste našli takojšnje pomoč.

Cena 25 in 50 centov.

Starost vrinaša slabost,

zgubo moči in pomanjkanje življenske jakosti. Nekateri ljudje so stari s 25. ali 30. letom. Ali želite biti ravno tako jaki in čili s 60., 70., da, celo s 75. letom, kakor so mladi ljudje?

Severov življenski balsam

vam bo pomagal staviti se v bran starostnim slabostim.

Cena 75 centov.

Bolesti in obteži so

splošna dedščina vsega človeštva. Bolesti morajo biti, a moderna znanost jih ve olajšati v veliki meri.

Severovo olje sv. Gotharda

je najčudovitejši olajševalec bolečine, kar se jih prodaja.

Cena 75 centov.

Kamen Neprilike z meh

hurjem, kot vnetje mehurja, katar v mehuruju itd., so navadno posledica kamna ali peska (neke kristalne usedline v vodi). Uživajte

Severov lek za jetra in ledvice

koj spočetka in povrnila se vam bo snet zdrava delavnost.

Cena 75 centov in \$1.25.

"Glas Svobode"[THE VOICE OF LIBERTY]
WEEKLYPublished by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:**

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodniški list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slednji:**"Glas Svobode"**
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.**Dopisi.****S severnega tečaja.**

Svez, čist zrak kakor kristal se razprostira v Alaski. Morda niso zdravstvene razmere nikjer na svetu tako ugodne kakor tu na severu. Nalezljive bolezni so tu nepoznane; tudi bolezni in bolehanja ne poznamo, izjemši slučajnega malega kašlja po zimi.

Pisec teh vrstic je čital zanimive razprave, kako ugodno upliva tukajšni sveži zrak na bolehnje ljudi. Čul sem hvaliti ljudi, ki so izkali zdravja v kalifornijskih in drugih toplicah, a ga niso našli. In če je izmed tistih kateri zašel tu sem, si je v kratkem času krepko opomogel, vidoma zboljšal svoje zdravje in tudi okrevljal, ako ni bila bolezen že preveč vkoreninena ali celo neozdravljiva.

Ta prirodna vrlina, sveži, čisti in krepični zrak vgaja vsakemu — izvzemši zdravnike — ki biva tu na severnem tečaju. Pa kaj bi ne? Zdravje je vendar največjega pomena, posebno za nas delavce, ki se pehamo za kosček kruha po širnem zemeljskem obli, kjer smo prisiljeni — radi ali neradi — igrati žalostno ulogo od rojstva do smrti. Zbogde, smo li bolni ali zdravi. Sicer pa življenska osoda zahteva tudi tukaj v zdravem kraju vsako leto ogromno število žrtev v primeri z majhnim številom stanovnikov. Delo pod zemljo, potovanje po neizmernih pustinja, ostri zimski mraz, reka Yukon, ki je glavna cesta na sev. tečaju, po kateri potniki prihajajo in odhajajo skozi celo leto, ko reka zmrzuje ali se taja, v največjem zimskem mrazu, to vse zahteva žrtve med iskaleci zlatega prahu.

Rekel sem, da so edino zdravniku, katerim ni tukajšni ugodni zdravstveni položaj všeč. To pa radi tega, ker nimajo prilike, da bi v najkrajšem času hitro obogateli. Gorje pa je onemu, ki mora iskati pomoči pri zdravniku, posebno delavcu, ki mora skoro ves zaslužek vporabiti za življenske potrebščine. Zdravnik ne gleda na to, da bi bolnika ozdravil, ali če je bolnik bogat ali reven. Njemu se gre le za to, da dobi od njega denar. Od poroda račun najmanj \$100, če ima kaj opraviti ali nič. Druge, male rane in operacije pa nesejo še več, ker zdravnik zdravi (?) po okolnostih premoženja ranjenih ali bolnih obiskovalcev.

Ker je število bolnikov ali ranjenecv majhno, pa oropajo onega, ki jim pride v pest. Povsod, kamor se človek obrne je eden in isti zdravniški princip — denar.

Lani je tu nekega našega rojaka malo včepnilo v prst na roki. Ako bi dotični ne šel s pooblastilom družbe k zdravniku, ki se je zavezala poplačati vse stroške, bi bil rojak že po enem tednu zdrav.

Tako je pa siromak hodil vse poletje k zdravniku. In ko je prišla jesen, mu je zdravnik svetoval, naj si da prst odrezati. Ali naš rojak ni poslušal zdravnikovega nasyeta, pač pa je šel v staro domovino, kjer je poznal ranocelnika, ki mu je knalo izlečil prst. Takih, podobnih slučajev sem že mnogo videl. Bol-

nik je šel z malo rano k zdravniku, a zapustil ga je z veliko. Poiskal si je drugega zdravnika, kjer pa rezanja zopet ni bilo ne konca, ne kraja.

Smešnice v humorističnih listih o zdravnikih in lečenju so prav umestne, ker pošiljajo bolnike tje, koder muh ni. V mestu ima človek vsaki čas priliko viditi take dogodke. Spominjam se še, ko je pred leti neki Slovenec objavil v listu "svetovnoznane zdravnika" kot otrovalca. Poslal mu je zdravila, katera so kemiki po preiskušnji priznali takim, da bi se konj poginil, ako bi jih užival.

Večina zdravniških oglasov po listih ni drugega kot gola, navadna reklama, ki nese tolarje. Kako ti "kumstni" zdravniki lečijo žepne — pardon bolnike, dodam v naslednjem.

Bolnik, ki se zateče k nepoznane-mu zdravniku in mu potoži svojo bolezen, omeni, da je čital v njegovem oglasu, da tudi on zdravi enake bolezni, dobi za odgovor: Da, da mi ozdravimo vsako bolezen, tako tudi vaša, ki ne bode prva. In ko mu zdravnik še "učeno" razlaga kako ta bolezen včinkuje na razne organe, kakšne občutke proizvoda, tedaj bolnik verjame, da je našel v tem zdravniku človeka, ki ga zamore in hoče ozdraviti. Ko sta se vse drugo zmenila, tedaj pride pa plačilo. — No, koliko pa hočete žrtvovati za vaše zdravje, vpraša zdravnik. Ako plačate \$100, potem vam ne bode treba več plačati do okrevanja.

Siromašni delavec ponižno pripomni, da ima komaj četrti del te svote. Tedaj bode stvar težavna, ponavlja sladko zdravnik. Drugi ljudje žrtvujejo mnogo več za zdravje, kakor to malenkost. Ker ste revni, narediva tako, da plačate sedaj \$25 in jaz vam dam za mesec dni zdravila. Ob mesecu pridite zopet po zdravila, katera, vam bodem dal tudi za \$25. Dal vam bodem s črnim na belem, da dobite tudi v drugič zdravila za \$25.

Ako je bolnik imel koncem meseca \$25, je šel zopet po zdravila in dobil ničvredno brozgo. In ko je to nedolžno vodo porabil, je bil še slabši kakor v začetku bolezni. In ko mu je siromak šel v tretjič potožit, da se mu ni še obrnilo na bolje, ga je pa zdravnik pokaral, češ, da ni postopal po njegovem nasvetu, da drugi bolniki "šepčajo" za svoje zdravje po \$100—\$200—\$1000, sploh vse kar imajo. Itd. itd.

Na sličan način zdravijo žepne "svetovnoznani in proslavljeni" ljudski oderuhi, ki so vse, le zdravniki ne.

(Pride še.)

Skrajna kapitalistična nesramnost.

Virden, Ill., dne 14. aprila.

Upam, da nobeden zavednih delavcev ne verjame lažnjivim kapitalističnim časnikom, ki poročajo o vzrokih razstrelbe v garjevskem premogokopu Ziegler, ki je zahtevala zopet 43 človeških žrtev.

Grozna razstrelba plinov se je pripetila dne 3. t. m. takoj, ko so premogarji odšli v rov. V državi Illinois je ta premogokop baje edini garjevski premogokop, kjer unija ni imela nič govornih. Radi tega je sledila tudi tako grozna razstrelba.

Znani, čikaški milijonar Leiter, lastnik tega premogokopa je minolo zimo imel najeto državno milico, ki je stala državo okroglih \$20,000, da je triumfiral nad organiziranimi delavci. Da je zamogel toliko časa obdržati na svoji lastnini državno milico, je imel najete razne lopove, ki so po noči na raznih krajih streljali, da je obudil sum, da po noči napadajo unijski premogarji njegovo garjevsko mesto. Kapitalistični časniki so pa drugi dan pisali dolge članke o napadih unijcev na garjevsko gnezdo.

Tako nesramno so delovali Leiter in milijonarjem udani kapitalistični časniki, da so podlegli v boju organizirani delavci, da je milijonar Leiter v svojem premogokopu lahko nastavljal same neuke ljudi — garjevce, ki so bili zadovoljni delati tudi za manjšo plačo v vedni življenski nevarnosti, ker o nevarnosti sploh niso imeli pojma.

Sedaj, ko se je razstrelba pripetila, katero so večji organizirani

premogarji že naprej prerokovali, skušajo Leiteru udane kreature oprati Leitera vsake krivde. Ogleđni porotniki pod vodstvom mrtvaškega ogleđnika so izrekli, da je razstrelbo povzročil nalašč kak unijski premogar, ki je pri ti nezgodi tudi poginil, ker je vžgal smodnik in s tem povzročil razstrelbo.

Ali naj se smejemo temu poročilu, ali naj se jezimo? Ne eno, ne drugo ne pomagaj! Najbolje, da tem gospodom dokažemo, da nismo delavci tepci, da dobro poznamo prave vzroke razstrelbe in da so se samega sebe pred vsem svetom blamirali do kosti.

Družba trdi, da je bilo v rovu 36 sodčkov smodnika, da se je isti raztresel in povzročil grozno nesrečo. Če bi bilo to resnica, je že dokaz, da je družba v prvi vrsti sama zakrivila katastrofo, ker mora vsaka premogokopna družba hraniti smodnik ali druge razstrelne snovi zunaj rova.

V rovu samem sme biti le toliko smodnika, kolikor se ga vsaki dan potrebuje. Ko je smodnik v rovu se ga v sodčkah razdeli mej premogarje. Če bi hotel kak premogar nalašč zapaliti smodnik, ne eksploziral bi več kot en sodček, ker je razdalje od delavca do delavca tako velika, da je nemogoče, da bi razstrelba enega sodčka vžgala tudi druge; poleg je pa smodnik še v železnih sodčkih. Ako je bilo v rovu 36 sodčkov smodnika brez varstva v rovu je že to dejstvo samo na sebi kašnivo.

Nevarne razstrelbe, ki se pogosto pojavljajo v Ameriki, povzročajo v prvi vrsti plini, ki izhajajo iz premoga in se nabirajo na raznih krajih, kjer ni dobre ventilacije. Tudi velike množine praha, ki se nabirajo v rovu, so čestokrat povod razstrelbi. Posebna nevarnost preti, ako je v bližini razstreljen takozvani "wind shad" (obrambni zid), ali če s silo pritajen ogenj tak obrambni zid prodere.

Da večji unijski premogarji ne gredo v smrt, kakor teleta v klavnico, je umevno. Oni ne gredo v rov, dokler ni nalašč za preiskavo plina nastavljeni vslužbenec preiskal rov glede plina.

Vprav v garjevskem premogokopu Ziegler so pa že dva dni pred razstrelbo popravljali ventilacijsko napravo, kar je zakrivilo, da se je nabralo mnogo plina. Delavci ne poznavi nevarnost, so šli z odprtimi svetilnicami v rov, kar je vžgalo plin in plin na smodnik. Ako bi bila razstrelba povzročena po "wind shadu", ne bila bi tako grozna, pa tudi, le delo neutkega premogarja. Naj preiskujemo razstrelbo, s katere strani hočemo, vedno pride-mo do zaključka, da je grozno razstrelbo povzročil le podjetnik sam s svojo brezobzirno lakomnostjo.

Sedaj se govori, da bode državna komisija preiskala vzroke o razstrelbi v Ziegleru in radovedni smo, če bode prišla do istih zaključkov kakor Leiterove kreature — ogleđniški porotniki.

Koder delajo organizirani premogarji tudi nesreče niso tako pogoste, ker sami skrbje za varnost svojega življenja. Pisalo bi se lahko še mnogo o tem. Ali objava je že sama na sebi toliko svarilna za vse rojake, da ne bodo hodili delat v garjevske premogokope. Gotovo se bodo vsi rojaki ogibali garjevskega dela, ne samo radi tega, ker je nečastno in sramotilno za delavce, ampak ker je tako spojeno z raznimi neugodnimi in nevarnostmi.

Čikaškega milijonarja Leitera si pa dobro zapomnimo. Pri prihodnjih volitvah ga morda najdemo na republikanski glasovnici za kak višji državni urad, poleg ga bodo pa vsi ameriški slovenski listi — izvzemši "Glas Svob." — na čelu jim "Glas Naroda" toplo priporočali kot uglednega in velezaslužnega moža vsem Slovencem.

Kapitalisti bodo glasovali iz ljubezni do njega, kjer vničuje unije, delavci, pa, ker garjevce trumoma mori. Torej, izvolitev mu je zagotovljena.

Mi pa resno razmišljajmo, da bomo pripravljene, keđar pride do volilne bitke. Povoda imamo vedno dovolj!

S., premogar.

Somišljeniki naročujte in tripo-ročujte svoje časopise.

**OBLEKE ZA
ODRASLE IN
DEČKE**

Za to sezono, priredili smo za v pre-gled in prodajo izvrstno skladišče raz-nih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so. **OD \$5.00**

DO \$20.00

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER,
lastnika.**ODEVNI
ATLAS
SPOLEČNOST****Yakima,
Palouse,
Clearwater
Valleys**

Ozemlje, kjer dežuje redno. Zlata prilika za naseljence. Zahtevajte takoj informacije.

Cena vožnja za naseljence

s POSEBNIMI VLAKI NA ZAPAD,

Pacifično \$25
obrežje

Iz St. Paula in Minneapolis do Billings Mont. \$15; Helena \$20; Spokane, Wasia. \$22; vsaki dan do 15. maja. Po sečne cene za naseljence po \$6 v Minnesoto in N. Dakoto, vsaki torek v marec in aprilu. Potuje se po

Northern Pacific železnici

C. W. Mott, General Emigration Agent, St. Paul, Vozne cene in druga pojasnila se dobi pri C. A. Mathews, Gen. Agt. Pass. Dept., 208 So. Clark St., Chicago, Ill.; Ali pa od C. M. Cleland, General Passenger Agent, N. P. Ry., St. Paul, Minn.

? Yondorf Bros ?

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznani trgovci z obleko za mož-ke in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kro-ja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

**Možke obleke od
\$6.50 do \$22.00****Površniki od
\$8.50 do \$18.00****Obleke za dečke in otroke od \$3.50
do \$7.50**S & H zelene varstvene znamke
za vsaki komad, katerega kupite.**Obiščite nas in prepričajte se.**

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne posiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Pristop.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Matija Povše št. 731; Jernej Lindič št. 732; Josip Ermakora št. 733; Ivan Pondelja št. 734; Anton Marut št. 735; Filip Rastresen št. 736. Društvo šteje 89 udov.

Društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Karol Cerjak št. 747; Josip Jeraša št. 748; Frank Grebenc št. 749. Društvo šteje 51 udov.

Društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Anton Remih št. 754. Društvo šteje 27 udov.

Društvo "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Ivan Leskovec št. 756. Društvo šteje 42 udov.

Društvo "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring, Wyo.: Ivan Tomšič št. 737; Frank Nograšek št. 738; Anton Novak št. 739; Danijel Sikič št. 740. Društvo šteje 57 udov.

Društvo "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Frank Brenčič št. 755; Društvo št. 24 udov.

Društvo "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Jernej Škerbine št. 745; Ivan Trlep št. 746. Društvo št. 21 udov.

Društvo "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Ivan Prudič št. 757; Anton Kažnik št. 758; Marko Veškovec št. 759. Društvo šteje 14 udov.

Društvo "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.: Josip Potočnik št. 750; Ivan Božičnik št. 751; Frank Klavžer št. 752; Frank Šarc št. 753. Društvo šteje 33 udov.

Društvo "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Paul Lobe št. 741; Martin Skala št. 742; Ivan Butala št. 743; Jurij Vindišmam št. 744. Društvo šteje 18 udov.

Zopet sprejeti.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Ivan J. Sčonič št. 560. Društvo šteje 68 udov.

Društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Span št. 481. Društvo šteje 52 udov.

Društvo "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.: Martin Bogataj št. 323; Ivan Dolinšek št. 504. Društvo šteje 15 udov.

Suspendovanje.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Fortunat Cepuder št. 54. Društvo šteje 67 udov.

Društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.: Jurij Marjetič št. 217; Gašper Lazar št. 220; Gothard Sevekar št. 222; Lovrenc Bitenc št. 230; Frank Ocepak št. 233; Alojs Vodlan št. 234; Ivan Mačnik št. 587. Društvo šteje 43 udov.

Društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Andrej Bavdac št. 259. Društvo šteje 76 udov.

Društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Albert Ivnik št. 158. Društvo šteje 26 udov.

Izključenje.

Društvo "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring, Wyo.: Jernej Sterlič št. 306; Matija Kuhelij št. 308. Društvo šteje 55 udov.

Odstop.

Društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Serbec št. 153. Društvo šteje 51 udov.

Društvo "Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill.: Ivan Jekovec št. 252. Društvo šteje 18 udov.

MARTIN V. KONDA, I. r. tajnik.

Pozor!

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače— najboljše in najfinejše unijske smodke. **Potniki dobe čedno pranočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.**

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod Tyl je dobro znan mej Slovinci vsled svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIŽJIH CENAH.

Poskusite

najboljše unijske
 A—B, X—Lent in
 Criterion smodke
 katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
 Postrežba točna. Cene nizke.

Joseph H. Miller

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
 Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfinejše Havana smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajam tudi kot zastopnik največje veletrgovine J. & S. J. FIRTH, najboljše žganje, likerje in vino
 210-212 Ontario St. Cleveland, O

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

POZOR NA NOVOST!

Pomlad se bliža. Zato sem se pripravil in oskrbel za to sezono z bogato zalogo raznovrstnih obuval. Kakor za dame, tako imam tudi za gospode raznovrstna obuvala, vsako od teh je delano po najnovjšem modernem kroju. Tudi za dečke, deklice in baby's imam trpežno in lično blago. Vsakemu lahko ustrezem po okusu, naj si bode da hoče kdo čevlje iz kakšnegakoli usnja ali platna; belega, rdečega, rjavega, črnega, rmenega in gladkega.

Ker vsako zimo razprodam skoraj vso zimsko obutev, je torej umevno, da mi je spomladi možno založiti čisto sveže in času primerno blago.

Vse to blago prodajam po primirni ceni. Pridite in preprečali se bode!

M. KARA,

760 juž. Halsted ul. med 19 ul in 16 Pl. Chicago, Ill.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice. **Hermanekov angelika balzam** se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. **Hermanekov angelika balzam** je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
 585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Ali ste že nakupili pomladansko

OBLEKO IN BLAGO?

Oglejte si našo velikansko izbero. Mi smo ogledali vse tvornice, v katerih se izdeluje pomladansko blago. Naše blago ni le najnovjše mode, ampak tudi trpežno. Pridite, prepričajte se sami o našem črnem, volnenem, svilnatem blagu, našem perilu in drugem raznobarvnem blagu.

Črna svila iz Peau de Soie— 27 palcev široka, posebno vporabna za srajce, obleke, krila. Navadna cena \$1.35. Sedaj jd. le... **98c**

Bela japonska svila—jd. široka, za bluze in obleke, se lahko pere. Navadna cena za jd. 75c. Sedaj le... **55c**

Fina kitajska svila— 24 do 27 palcev široka v raznih barvah, torej tudi bele in črne. Navadna cena 50—59c. Stane sedaj le... **40c**

Fin in krasen "mohair"—v najrazličnejših barvah. Jako vporaben za bluze, krila in predpasnike. Posebna cena za jd. **59c**

Panamski "mohair" v raznih barvah—v najrazličnejših pomladanskih vzorcih. Se prodaja sedaj jd. po... **59c**

Volneno "serge" blago—48 palcev široko, raznih pomladanskih vzorcev. Posebna cena za jd. le... **68c**

"Granite" blago—46 palcev široko, sama volna. Imamo vse najmodernejšje vzorce. Stane jd. le... **79c**

Fini krep—sicilijanski "melrose" in "mohair" v vseh pomladanskih vzorcih, torej tudi črne barve. Stane jd. le... **98c**

Svilnata prunela—fin kitajski svilnati krep—mešana svila in volna. Stane jd. le... **\$1 25**

Šifon iz pavle—črne, modre ali rjave barve; posebno za take obleke, ki se dajo večkrat v perilo. Jd. le... **12c**

Kosci blaga—dolgi od 2 do 12 jd.; vporabni za bluze in krila. Stane jd. le... **6c**

Blago za obleke v najrazličnejših barvah. Navadna cena jd. 25c. Stane sedaj le... **17c**

Fino volneno blago po najnovjših vzorcih. Navadna cena za jd. 50c. Stane sedaj le... **39c**

Prodajalec STONICH, vprašajte po števil 22.

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Vesten tolažnik pred smrtjo je ljubljanski frančiškan pater Angelik. V Šobrovi hiši na Dunajski cesti živi stara ženica, ki ne pričakuje dolgega življenja več. Pater Angelik jo hodi mnogokrat tolažiti in ji pripoveduje tako grozne reči, da ženici njeni sivi lasje vstajajo po konci. Zadnjič ji je pripovedoval, da pridejo kmali Turki v našo deželo, ki bodo vse pomorili in vse pobrali. Da se nji ne zgodi zadnje, naj da rajši njemu spraviti svoje hranilnične knjižice, ker v samostan si Turki nebojo upali. Ali je ženska ubogala ta ukaz ali ne, ne vemo, znano je pa, da hodi pater Angelik dan na dan k dotični ženski in to samo radi denarja, ker o koli revežev se frančiškani nič kaj dosti ne gnuतेjo, ker nimajo denarja.

— Hrvatske stvari. Hrvatske sodnije so znane poskrbeti, da so postale znane tudi zunaj mej domovine, čeravno ne v najboljšem smislu. Marsikaj je korumpiral bivši ban grof Khuen-Hedervary, ki je sedaj ravno tako navdušen Madjar, kakor je bil v Zagrebu dober Hrvat; a nič ni prišlo pod njegovim režimom tako nakant kakor pravosodje. Toliko političnih procesov ni bilo v razmerju nikjer kakor na Hrvatskem in sodbe so bile vedno tendenciozne. Ni dosti, da hrvatske postave itak niso nič vredne; pa še take kakršne so, nimajo nobene veljave za sodnike na Hrvatskem, kadar stoje pred njimi nasprotniki vladnega zistema, posebno pa če so obtoženci socialisti. Ko je Hedervary odšel, se je splošno mislilo, da se vsaj to popravi. Toda zlo je že tako vkoreninjeno, da ga ni moči tako nana gloma iztrebiti. To je moral p. nr. očutiti sodrug Korač. Svoj čas je bil z drjem. Potočnjakom vred obtožen radi znane brošure. "Kako se drži prosti lopov na banskoj stolici". Oba obtoženca sta bila takrat oproščena; ali državni pravdnik je vložil priziv na višje sodišče je obsodilo sodruga Korača na 10 mesecev težke ječe, ki jih sedaj absolvira, glede drja. Potočnjaka pa je zahtevalo novo razpravo. Ta se je izvršila pred 4. tedni in je bil dr. Potočnjak zopet oproščen, ker se mu ni mogla dokazati, da bi bil on spisal tisto brošuro. Državni pravdnik pa je zopet uložil priziv. Tudi sodrug Bukšeg je odsedal 14 dni zapora radi šlanka o ogrskem železničarskem štrajku v "Slobodni rieči". Tudi to je bilo nekaj specifično hrvatskega. Ves odbor stavke, ki je bil takrat obtožen, je bil oproščen; le urednik "Slobodne rieči" je storil zločin! Končno so tudi take tendenciozne sodbe za nekaj dobre; ljudstvo vsaj izpozna, kaj je pravosodje vredno v meščanski razredni državi, da je to pravosodje le navaden humbug.

— Katoliškega imena ne marajo. Znano je, kako klerikalci v stari domovini obešajo svoje katoličanstvo na vse plotove. Vse mora "katoliško" biti: bralna društva, izobraževalna in politična društva, vsa nosijo katoliško ime. Kake piškave vrednosti pa je to katoličanstvo naših klerikalcev, se razvidi iz dejstva, da imajo razna podjetja, pri katerih tem lakomnežem materijalni interes veleva, zatajiti in celo prikriti "katoliški" značaj. Denar jim gre nad vse, tudi nad sveto katoliško vero. Klerikalci imajo v Ljubljani svojo katoliško tiskovno društvo in tiskarno. Nedavno se jim je posrečilo pridobiti v last tiskarno rajnega Ribard Sebra v Postojni. To tiskarno so si uredili kot filijalko svoje ljubljanske katoliške tiskarne in jo zalagajo z delom iz Ljubljane. Vsakdo bi mislil, da če je mati katoliška, bode tudi hči deležna tega edino

zveličavnega značaja in imena. Pa kaj še. Pod firmokatoliške tiskarne bi se na Notranjskem preklicano malo opravilo in zaslužilo: drugače je, če se tiskarna vodi pod staro renomirano firmo Richard Šeber; to vtegne marsikoga zapeljati mesto v Maks Šeberjevo, v klerikalno tiskarno. Kaj katoličanstvo, "gšeft" je naša deviza, so torej rekli klerikalci in so svoji filjalki v Postojni dali ime: Tiskarna R. Šeber nasledniki. Gosp. Anton Bonaventura in drugi farji, kaj pravite k temu? Vašemu tako gorečemu katoliškemu prepričanju vendar ne more biti všeč, da se katoliško podjetje poslužuje liberalnega, tedaj grešnega imena? Ali vas nič ne boli, ko vidite, kako Vaši pristaši in podložniki zametavajo katoliško ime? bogu mamonu dajejo prednost pred Vašim Kristusom kraljem! Molite zanje in spišite kako brošuro o drugem poglavitnem grehu, o katerem pravi sveto pismo: "Korenina vsega hudega je lakomnost". (Tim. 6,10.)

— Škofa Jegliča je sram! Škof Anton Bonaventura je svojim pastirskemu listu, kakor je znano, svojim vernikom pod smrtnim grehom prepovedal čitati znanstvene knjige in poslušati znanstvena predavanja. Dasi so tudi drugodi škofje hudi reakcionarci, vendar še doslej ni nobeden izdal tako stupidne prepovedi, kakor škof Jeglič. Zato so to prepoved kot nekaj unikum priobčili tudi dunajski in graški listi. To pa škofu Tonetu ni bilo prav, bilo ga je sram, ker je vedel, da se bo ves svet smejal njegovi stupidnosti. Zato je naprosil dr. Šusteršiča, da je poslal imenovanim listom popravek, da škof Jeglič ni prepovedal poslušati znanstvenih predavanj, marveč da se je v svojem pastirskemu listu samo izjavil proti temu, da se v javnih predavanjih nedokazane hipoteze proglašajo za dokazane znanstvene resnice in se s tem slepi občinstvo. Torej škof Jeglič proglašava neovržno dokazane naravoslovne resnice za hipoteze, razne verske bajke in mite pa za čisto in golo resnico! Ali bi nam učeni škof Tone hotel povedati, oziroma navesti eno versko "resnico", ki je neovržno — dokazana?! Ali prevzvišeni (?) ne ve, da je vsa vera samo "stvar čuvstva"?

— Klerikalno časopisje kar ne more prehoviti Marijinih družb in na vseh prižnicah se popisujejo te Marijine družbe kot zavetišča čistosti in nedolžnosti. No, mati božja se mora pač bridko jokati nad tem svojimi otroki, saj vzlic svetinjice na prsih ni lahko dobiti večjih grešnic, ko so v Marijinih družbah. Kako vplivajo Marijine družbe na članice, kaže tudi naslednji slučaj: Marija L—t, komaj 15 let staro dekle iz fare brezoviške se je vzgojevala v Marijini družbi. Na prsih je nosila dve svetinjici in veljala je za zgled katoliške device. Nedavno tega so otroci, ki so se igrali pred nekim skednjem slišali pritajeno šepetanje in šumenje na skednju. Pogledali so skozi spranje in videli kaj čudne reči. Otroci so hiteli poklicati druge ljudi in nastal je velikanski škandal. Marijino devico in njenega ljubčka so potegnili iz slame in devica je dobila take zausnice, da so svetinjice šklefetale. Ponica pa je vpila doma, da so druge Marijine device še veliko slabše, kot je ona. Sploh so se izvedele pri tej priliki take reči, da se lahko reče: Marijina devica ni nobena nič prida; če je bila tudi prej poštena, v Marijini družbi se gotovo pokvari. Ljudje pa so dajali denar otroku, ki je videl ves prizor na skednju, da jim je kazal, kaj se je godilo. Teško so ga odvadili tega. Oj te Marijine družbe!

— Somišljeniki naročajte in priporočajte "GLAS SVOBODE".

F. J. SKALA & CO.

320—322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Posiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, sesebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, hamburške, antverpske, rotterdamške in francoske prekomorsko-vožne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejmo potnike naših zastopniki. V slučaju zadržka oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wisky piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.
Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri,
ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

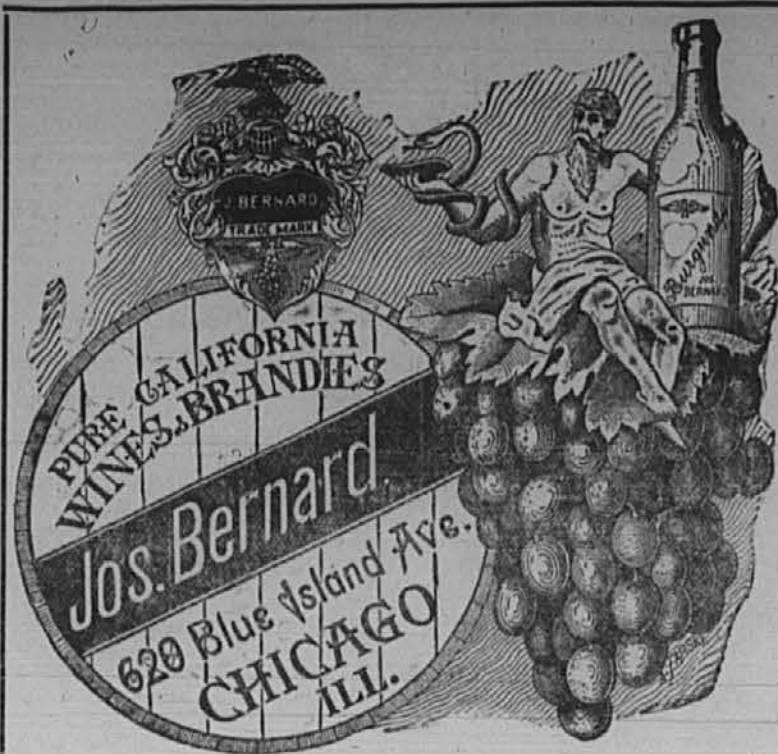
Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Willre

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti.

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanijske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako bolezen, popoinoma in temeljito spozna.

Zatoraj, rojaki Slovenci, v slučaju da vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušnega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponasati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh boleznij, kakor: bolezni na plučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh boleznij v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (heme-roidi), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s kterimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgublimate moči ali trpite na kterikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične nepravilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

RAZNO.

— Krški škof Mahnič je izdal svojim vernikom pastirsko pismo, v katerem jim toplo priporoča pobožnost, krotkost in pohlevnost. Mi pa mislimo, da če bodo istrski Hrvatje še kaj dolgo časa ponižni, krotki in pohlevni, jih bo kmalu vzel hudič, naj bo že italijanskega ali rimskega pokoljenja.

— Zaščitnik vere. Komaj verjeten prepis za vero nekega otroka se je vnel pred kratkim v kraju Langensalza v Prusiji. Leta 1893 sta se tam poročila protestantsko dekle in katoliški moški in sicer protestantsko. Leto pozneje rojena hčerka je bilo protestantsko krščena. 1899. leta je umrl oče. Dekletce je pohajalo cel čas šolske obveznosti protestantsko šolo v Langensalzi. Pred dobrim letom je pa dobila otrokova mati sodni sklep, ki zaukazuje, da se mora otrok vzgajati v katoliški šoli vsled pritožbe katoliškega župnika v Langensalzi. Mati se je upirala temu z motivacijo, da je bil otrok z dovoljenjem očetovim po protestantskem obredu krščen. Ona da ne pusti otroka v katoliško ljudsko šolo, ko je vendar protestantska devetrazredna srednja šola boljša. Vlada je sicer dovolila materi, da ostane dekle v srednji šoli, toda po splošnem pruskem deželni pravu iz leta 1803. mora hoditi k katoliškemu krščanskemu nauku. Vsi koraki materini so bili zastoj čeprav je otrok že pet let v protestantski šoli. Ko je izšla najvišja odločba v tej zadevi, in ko tudi prošnja na katoliškega župnika v Langensalzi, da bi ne prežal na otroka, ni nič pomagala, prikazal se je pred nekaj dnevi v protestantski šoli stražnik, da bi odvedel otroka v katoliško šolo. Ker pa je otrokova mati kaj takega pričakovala, zapustila je prejšnji dan Langensalzo in se preselila drugam. Kaj takega se godi še leta 1905! Opomniti je treba, da ima Langensalza 12.000 prebivalcev in le 300 katoličanov.

— Klerikalizem in ljudska omika. Nekaj veže pač klerikalce vseh dežel in vseh narodov; to je njih sovraštvo napram ljudski omiki. Prav značilni so nekateri stavki iz klerikalnega lista 'Freie Stimmen', ki izhaja na Badenskem. Pobožni list pravi: "Kaj koristi vse tisto premnogo (?) znanje, ki ga vtepejo v ljudskih solah v glave in ki se ga kmalu zopet pozabi. Drugega uspeha nima, kakor da postanejo mladi ljudje ošabni.... Ako se nebi v ljudskih solah preveč zahtevalo od učiteljev in od učencev, bi šola uspevala in tedaj tudi ne bode primanjkovalo učiteljev, kajti ravno tako se bodo oprijeli poklica, ki sicer nimajo izvrstnega talenta, vendar pa dosti za mesto ljudskega učitelja; več pa ni treba. Blaznost in samomor sta čisto posledici premnoge znanja.. Zah-teva učiteljev po večji izobrazbi ne izvira iz potrebe, temveč iz hrepenenja po višji plači". — Tako kakor na Badenskem mislijo klerikalci povsod. Iz tega je videti kako krasna bi morala biti šola, ako bi jo dobili klerikalci popolnoma v roke. Seveda; oni potrebujejo nevedno ljudstvo, učitelje pa bi radi imeli za metlo.

— Zopet eden. "Arbeiterwille" poroča, da je izginil rimsko-katoliški župnik Radl v Pliberku na Koroskem. Izginil je, ker se je bal, da ga zapro. Ta božji namestnik ima namreč na vesti več hudodelstev zoper nravnost. Zadržnja njegova zrtev je bil neki 16 letni fant, ki je za svojo uslužnost dobil od Radla — krono.

— Zlato so začeli kopati v Kasejovicu pri Piznu. Uspehi so dosedaj povoljni, kajti dobilo se je 21 gramov zlata na tono zemlje.

— Štrajk židarjev in tesarjev imajo v Kaposvarju in Jurjevcu.

— V vojaško življenje zaljubljen je bil 61letni narednik pri velikovaraždinskem polku Sandor Mark. Ker bi bil moral iti v pokoj — služil je že 40 let — se je vsled žalosti ustrelil.

— Požar na ladji. Na potu iz Trsta v Atene je nastal na Lloydovladji "Dalmatia" požar, ki so ga z veliko težavo pogasili.

La Salle, Ill.

Na obnem zboru društva "Triglavl št. 2 S. N. P. J." so bili voljeni naslednji: bratje v odbor: John Vogrich, predsednikom; Silvester Kramaršič, podpredsednikom; Dan. Badovinaz, 1. tajnikom; Josip Roštan, zapisnikarjem; Jernej Vogrich, zastopnikom.

Vse člane, ki dolgujejo na mesečnih doneskih, se opozarja, da poravnajo v najkrajšem času zaostale mesečne doneske.

Člani, ki se preselijo iz La Salle-a, naj naznanijo svojo novo adresu 1. tajniku.

Dan. Badovinaz

Box 193 La Salle, Ill.

Listnica uredništva.

Češenski Šimeu. Vašo razpravo smo prejeli. Hvala! Ako imate krajših dopisov na razpolago, nam bodete zelo ustregli. Z daljšimi članki smo precej založeni. — Pozdrav!

Zdravnik izgubil vso nado.

Tak slučaj se je sporočil nam. Soproga g. Andreja Behala v Providenc. R. I. je večkrat bljuvala kri in zdravnik je izjavil da je nepotrebno izdajati denar za zdravlila, ker ni upanja, da bi se ji ohranilo življenje. Nje soprog je imel takrat hud revmatizem. Družina je bila v resnici v žalostnem položaju. On nam je pisal naslednje: "Imel sem revmatizem v nogah. Trpel sem neznošne bolečine in zgubival brzo svojo moč. Kupil sem buteljko Trinerjevega, zdravilnega grenkega vina, katero so mi večkrat priporočali in takoj je bilo boljše. Moja soproga, ki je bljuvala večkrat kri tako močno, da je zdravnik izgubil vso nado, je poskusila to zdravilo in od takrat se ji je hitro obrnilo na boljše. Mi upamo, da bode popolnoma okrevala." Trinerjeve, zdravilno grenko vino gotovo ozdravi vse želodčne bolezni, če so le še za ozdraviti. Ta pripomoček ozdravi vnetje trebušne mreže, ojači želodčne mišice in vpliva na želodčni sok. Hrana se dobro prebavi in spremeni v zdravo kri.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Pozor rojaki širom Amerike!

Slovenski "Sokol" v Clevelandu bode zgradil svoj lastni dom. A ker je nemogoče, da bi velike stroške za to stavbo pokrili le člani "Sokola" se obrača "Sokol" do vseh zavednih Slovencev in Slovanov v "Zdr. drž." da bi pripomogli do zgradbe sokolskega doma.

Mi mislimo, da nam ni potreba še posebej povdarjati, da sokolska ali teledadna društva v Ameriki ne slone na šovinističnih frazah, amda stoje na temelju pravice za vse narode in razrede v gospodarskem in političnem oziru.

V ta namen je izdalo društvo nabiralne pole, katere lahko vsakdo dobi, kdor se zgleda pri tajniku, Nacetu Rotarju 20 Norwood Str., Cleveland, Ohio.

Odbor.

Tudi upravništvo "Glas Svobode" sprejema darove za sokolski dom v Clevelandu. Imena darovalcev bodo objavljena v listu.

Uredništvo "Gl. Sv."

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

4000.

času primerna povest
iz prihodnjih dob.

Po vorih dr. Mičaha

napisal

dr. Nevesekdo.

IV.

"Resnično, a kazni ni pretirana!"

"Da, nikakor ne! Za Jakopa XV. so take grešnike sežigali na grmadah! Dandanes jim pa samo pripravijo k železnici, ker je njega milost, sedanjí nadškof Martinus, v tem oziru premehak, predobro."

"Kaj li je pregrešil mladi človek, katerega sem opazil tik bivšega tovariša tvojega?"

"Pregreha njegova je nekoliko manjša. Srečal je na ulicah duhovnika svete cerkve in mu v pozabljenosti svoji ni poljubil roke. Urad za obrambo časti mašnikov — sacrum officium defendendae dignitatis sacerdotum — obsodil ga je glede na njega mladost in očitno globoko kesanje — samo na šest let v vprego!"

"Tudi ta kazni se mi vidi milostna!" odgovorim. "Pri nas v Sibiriji bi ga bili bržkone obsodili kar na dolgih deset let! — Ali kdo je oni, ki vleče prav zadaj, kateremu se vidi najbolj, kako težko premika svoje kosti? Ta je tudi tisti, kateremu nadzornikov bič največkrat zavzviha po plečih."

"Temu se ne godi preslabo!" odvrne mi profesor. "Čevljar je iz čevljarskega oddelka. Ko pa je srečal cerkovnika Svetega Florijana, ni se mu odkril, kakor je propisano. Urad za čiščenje cerkvenikov — sacrum officium defendendae dignitatis sacristanum — obsodil ga je zaradi tega na šestmesečno težko železniško vprego."

"Sedaj mi je pa že jasna teorija blaženega Antona od Kala!" odgovorim spremljevalcu. "Dobro vidim, da imate v mestu svojem pravične sodnike!"

"Sreča tvoja!" dostavi profesor, "da te ni kdo čul, ko si zaklical prej ime vragovo!"

"Pred kakšen urad bi me bili tirali potem?"

"Tako bi te bili vklečili v železje in te izročili uradu v zabranjevanje pregrehe — sacrum officium de prohibendis peccatis. — Glede na to, da si tujec, obsodil bi te bil ta urad vsaj na dvanajst let v 'kazemate' na Golavec. Tvoj imetek pa bi zapadel nadškofovi blagajnici!"

"Hvala ti za pojasnilo! Sedaj mi pa še povej, kakšno vojaščino imate, in kakšna je posadka, ki brani srečo in blaginjo mesta vašega?"

"Tudi to ti hočem povedati. V Emoni sami ležita dva polka, in slavnoznan kohorta 'starih devic', kateri je izročena ženski oddelku. Oba polka sta samostanski urejena in bivata tu v mestnem ozidju. Vrhovni vojskovodja je presvetli nadškof Martinus; vsakemu polku pa zapoveduje polkovnik z dostojanstvom prelata. V mestu je torej jedina brigada, katera pa je samo oddelk velike papeževе vojske, stalno utaborjene pri Gorici. Tam pa zapoveduje grof Nerva, papežev maršal, kardinal in partibus infidelium, zajedno papežev generalissimus za to provincijo. Ker bode njega eminenca skoro pregledovala mestno posadko, učakaš morda srečo, da mu bodeš gledal v obraz. Znamenit vojak je in v mnogi bitki se je že izkazal!"

"Radostilo me bode, ako ga bodem videl! Kakšen pa je polk, kateri je tukaj v ozidju pri vratih?"

"To so naši trijariji!" odgovori mi ponosno. "Pravo jedro so naši posadki in papeževi vojski sploh! Imenujejo se polk 'telesne straže', ker so zajedno telesna straža premilostivmu nadškofu. Ta polk 'telesne straže' ima prekrasno zgodovino! Ustanovil ga je znameniti nadškof Benedikt III., ki se je prvi obkolil s nepotrebno telesno stražo. To je tisti sloveči nadškof, ki je ustanovil prepotrebni urad v za-

branjevanje brad — sacrum officium hominibus imberbibus conservandis. — Ustanovil si je torej posebno telesno stražo, katero je po sebi imenoval stražo 'gologlavih benediktincev', ker mora vojaški stražnik slovesno priseči, da nikdar v svojem življenju ne položi pokrivala na glavo. Ta straža se je polagoma razmnožila v polk, obsežajoč dvanajst kohort. Po vojaški in samostanski živé; čisti so, trezni in zanesljivi, udani visokemu nadškofu. Zato so jim izročena jedina mestna vrata, da jih stražijo; ostro pazijo óndu, da se v mestu ne priklati kakšen krivoverec, ki bi begal ljudstvo. Tudi so slovesno obljubili večno uboštvo, tako da živi ves polk ob sami miloščini. Kaj dobro mu torej rabijo mestna vrata, ker mora vsakdo, naj si gre iz mesta, naj si gre v mesto, gologlavim benediktincem deliti miloščino!"

Začudim se: "Torej vedno uboštvo so obljubili vojakí vaši! Potem jim pa nadškof ne daje nobene plače?"

"Gotovo ne! Kakšnega pomena bi bilo sicer večno uboštvo? Na tem načelu je osnovan ves oddelk papeževе vojske, kolikor ga je v utrjenem ostrogu goriškem."

"Ob čem pa živi?"

"Ob miloščini! Vsak teden ima posebna kohorta pri sleharnem polku službo, da berači po okolici. Ti vojakí jemljejo denar, jedila, vse, kar gre v vrečo ali žep. Take kohorte hodijo daleč na okrog; celo v Emono so že priberačile časih. Ali to ni prijalo gologlavi telesni straži, ki je menila, da ji tuja kohorta krati dohodek. Pripetilo se je celo, da so se zgrabili z orožjem, in da je tekla kri zaradi milodarov. Od tedaj papeževе kohorte ne smejo več v mesto!"

"To je res izvrstna organizacija," mislim sem si. "Koliko so stale vojske za prvega življenja mojega, sedaj pa ne stanejo ničesar!"

"Torej polk 'telesne straže' živi zgolj ob miloščini?"

"Gotovo! In priliko bodeš imel opaziti, kako izvrstno je vse urejeno v tem oziru."

V tem času sva dospela tja, kjer je pri zidu izviral studenec. Močan curek je vrel iz zemlje in polnil kamenito korito, vloženo v tla. Potem se je odtekal po vodotoči in izginjal pod ozidje. Okrog tega vrelca so bile napravljene klopi; po zidu pa je viselo obilo posod, s katerimi se je lahko zajemala voda. Železni obroči so bili vzdani v steno, da je bilo moči nanje privezavati živino, ako jo je kdo slučajno imel s sabo.

Pri tem vrelcu je obstal vseučiliški profesor, privezal mojega konja k steni in izpregovoril: "Odpočijva si nekoliko. Tukaj pijem vselej, kadar sem se navečerjal na kapiteljskem repišču! Tu pije sploh vsakdo, ki je na poti v mesto. Na tem mestu se smejo napiti celo hudodelniki, vpreženi v železnico, in to celo tedaj, kadar vozijo premilostivega nadškofa. Izkratka: tu pije vse, in sicer iz stare navade, vkorinjene v zgodovini naši. Torej pijva!"

Natočil je čiste vode in mi jo podal. Pil sem slastno, ker je bila to prva voda, katero sem pil po drugi svoji stvaritvi, in ker je bila to voda z zemlje slovenske!

"Praviš, da pijo tukaj vsi, ki so na poti v mesto, in to iz stare navade?"

"Iz jako stare navade! To je bilo za nadškofa Janeza IC. blagega spomina. Takrat je bil pri Sv. Jakopu vikarij Luka, mlad, čvrst duhovnik, vnet za slavo svojega stanu. Zelo obljubljen je bil ženskemu spolu, posebno mlademu. Tiste dni je umrl stari župnik Sv. Jakopa, in župnik je hotel biti vikarij Luka, ki je bil zelo obljubljen ženstvu, posebno mlademu. Ali škof Janez mu ni hotel dati župe, kar je vikarija Luko tako užalilo, da se je očitno uprl višjemu pastirju svojemu. Na trgu Sv. Jakopa je zasadil v zemljo prapór vstaje in pozval ženstvo vse župe sebi na pomoč. To je bila prva in zadnja ženska vstaja, o kateri pričajo listi zgodovine naše. Kakor jeden mož se je dvignilo razljučeno ženstvo, pobralo možem orožje, razdelilo se v kohorte in kakor nekaj amacone bojaželjno obkročilo vikarija Luko. Zgodilo se

je to meseca malega travna 3919. leta, in najzanesljivejši zgodovinarji nam pripovedujejo, da se je nadškof Janez sam tresel na prestolu svojem. Ali vender se vikarij Luka na Sv. Jakopa trgu ni mogel držati dolgo. To pa zlasti zato ne, ker ga ni podpiralo moštvo, zakaj vsakemu zakonskemu možu šentjakopske župe venderle ni bilo všeč, ako mu je drobna žena lazila za vikarijem Luko."

"Kako se je potem godilo vikariju?" vprašal sem radovedno, ker so me obhajali nekaki spomini iz devetnajstega stoletja.

"Ko se je nabralo okolo 2000 močno oboroženih žensk, vrgel se je vikarij Luka z njimi preko Gradaščice v trnovsko predmestje, kjer ga je ženstvo tudi vzprejelo kar najpresrečneje. Hipoma je imel vojske vsaj 4000 junakinj, oboroženih od nog do glave. Z njimi se je utrdil za Gradaščico in okrog cerkve trnovske. V tem taborišču je dvakrat odbil naskok škofovskih vojakov, in s krvavimi glavami so le-ti bežali pred ženskami. Posebno in na prvem mestu se je odlikovala kohorta 'starih devic', katero si je vikarij Luka izbral za telesno stražo svojo. Ta kohorta je malone vsak dan udarila preko Gradaščice v mesto, kjer sta se širila strah in groza. Že se je menilo, da premaga vikarij Luka nadškofa Janeza, in da posadi samega sebe na škofovski sedež, ali na nesrečo vikarijevo se je v kohorti 'starih devic' vzbudila ljubosumnost. Očitale so vikariju, bodisi upravičeno, bodisi neupravičeno, da kaže preveč simpatij do polkovnice, ki je vodila šentjakopsko brigado ženskega spola. Ker se vikarij Luka menda ni popolnoma mogel opravičiti, uprla se mu je kohorta 'starih devic', z vihrajočim prapórom prekorala Gradaščico in prestopila v škofovski tabor. Od tedaj je bledela zvezda vikariju Luki, in skoro mu je odbila zadnja ura! Janez IC. sam se je postavil na čelo vojski svoji in z njo potisnil ubogega vikarija z ostanki njegovih žensk k mestnemu zidu za trnovsko cerkvijo. Ali bitka je bila krvava! Oče je usmrtil hčer, sin mater, in mož ženo! Na Zena, bili so silni časi, toda končno je venderle podlegel vikarij Luka. Obkolili so ga na ozidju za trnovsko cerkvijo, in drugače si ni mogel pomagati, nego da je skočil raz ozidje v veliko globočino, kjer se je pobil do smrti. Sam nadškof Janez je vodil bitko, in ko je bila zmaga dovršena, izdal je takoj splošno pomilostitev za vse krasne svoje nasprotnice. Popoldne tistega dne je šel premilostivi škof iz mesta, da bi se ohladil na polji. Prišel je tudi do tega studenca, in žeja ga je zmogla. Naliti si je dal kupo in jo izpraznil na čast slayne premage. Od tistih dob pa je ostala navada, da pije vsakdo pri tem studenci, bodisi, da je na poti iz mesta, ali na poti v mesto, in sicer pije na slavo premagi nadškofa Janeza IC.!"

(Dalje prihodnjic.)

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

Za pobiranje naročnine, oglasov in prodavanje knjig so sledeči sodrugli: D. Badovinatz, La Salle, Ill. Paul Shaltz, Calumet, Mich. Frank Vevar, Lorain, O. Jos. Matko, Claridge, Pa. Mike Mayerle, Leadville, Colo. Anton Križe, Oat Hill, Calif. Frank Levec, Yale, Kans. Ignac Zlemberger, Steel, O. Frank Dermota, Federal, Pa. Matija Petschnik, Taylor, Wash. Marko Sodja, Crested Butte, Colo. Josip Plazzotta, Darragh, Pa. Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis. Anton Demšar, Broughton, Pa. Mike Klenovšek, Stone City, Kans. Matija Marn, Frontenac, Kans. Frank Seme, Willock, Pa. John Pašk, Conemaugh, Pa. Mike Adam, Deltaire, O. John Somrak, Ely, Minn. John Tershlu, Ravensdale, Wash. Mike Žugel, Murray, Utah. Jacob Tisoi, 9049 Greenbay Ave., So. Chicago, Ill. Frank Budna, 163 Reed St., Milwaukee, Wis. Jos. Faletič, 725 Warman St., Indianapolis, Ind. Za Cleveland, O.: William Sitter, 54 Lakewood Ave. Jacob Hóčevár, 154 Willson Ave. Ako še kateri sodrugov želi sprejeti zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoli naznaniti svoje ime upravnistvu.

Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

Najmodneja in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in
površnikov.

V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za odrasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.

Obleke od \$ 6. naprej,
površniki " 8. "

Naročene obleke izdelujemo po najnovejši modi na trgu. Cene nizke. Obleke po naročilu delane od \$14. naprej.

Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebščin za gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani tvrdki.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljšega sistema "Springfield Ill. Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le

\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovorno blago in
potnikeZA
NASeljENCE in KUPOVALCE KMETIJ

Kdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HINSDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,
General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.S. K. HOOPER,
General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.